

Módosul a hallgatói juttatások rendszere

Tervezhetőbb lesz az ösztöndíj

A felsőoktatás átalakulásával együtt módosul a hallgatói juttatások rendszere is. A legfontosabb, hogy változik a szociális ösztöndíj elosztásának módszere, fixálódik összege.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A hallgatói támogatások köré többféle juttatás is besorolható. Ide tartozik az állami normatívától és pályázati lehetőségektől kezdve a diákigazolványon és a különböző közalapítványi, illetve nemzetközi ösztöndíjon át, az adómentes munkadíjig, az állami segélyekig számos kedvezmény. E „dzsungelben” vágott rendet a kormányrendelet, melyet a felsőoktatási kerekasztal – köztük a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) is – egyhangúlag támogatott. A „felsőoktatásban résztvevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről” szóló kormányrendeletet 2007 szeptemberétől lép érvénybe, és vonatkozik minden felsőoktatásban résztvevő hallgatóra.

A legfontosabb változás a szociális ösztöndíjak területén lesz. Az eddigi rendszer belső elosztásainak átstrukturálása, illetve a keretösszegek optimálisabb meghatározása lehetővé teszi, hogy bizonyos feltételeknek szociális szempontból megfelelő hallgatók minden hónapban egy előre meghatározott fix összegű szociális ösztöndíjat kapjanak – magyarázza Miskolczi Norbert, a HÖÖK elnöke.

A rendszeres szociális ösztöndíj havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az éves hallgatói normatíva 10 százaléka (havi 11 ezer 650 forint), amennyiben a hallgató hátrányos helyzetű, gyámsága nagykorúsága miatt szűnt meg, vagy félárva.

Az a hallgató, aki fogyatékossgal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult, vagy akit tartós nevelésbe vettek, vagy családfenntartó, vagy nagycsaládos, vagy árva, illetve mindkét szülője, illetve a vele egy háztartásban élt hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától külön élt szülője elhunyt, havonta a normatíva 20 százalékát kapja, ha megfelel a fent említett kategóriák valamelyikének. Ez 23 ezer 300 forintot jelent havonta. Ebbe a kategóriába tartozik még az a hallgató is, aki hátrányos helyzetű és felügyeletét ellátó szülője (illetve szülei) legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be (fejezték be) sikeresen.

A rendelet vitathatatlan előnye, hogy a hallgató előre tudja tervezni a felsőoktatás költségein kívül a szociális támogatás összegét is – véli a HÖÖK-elnök. Eddig nagy probléma volt, hogy a bizonytalanság miatt sok család nem tudta, hogy egyáltalán lesz-e elég pénze arra, hogy a felsőoktatásba engedhesse egyébként tehetséges gyermekét.

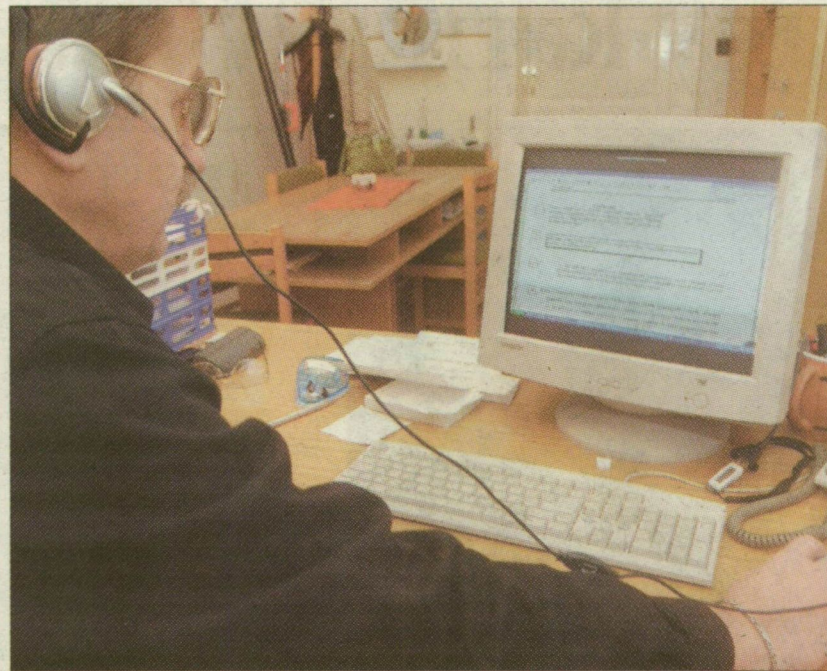
A HÖÖK álláspontja, hogy a tehetséges hallgatókat kell támogatni, ezzel párhuzamosan mindenki számára szociális alapon is elérhetővé kell tenni a felsőoktatást, hogy minden kiemelkedő képességű tanulóknak legyen esélye bekerülni egyetemre, főiskolára. Ugyanakkor az egységesítés csökkenti a felsőoktatási intézmények között a juttatások formáiban még megmutatózó különbségeket. A kormányrendelet arról is határoz, hogy a befizetett tandíj felét az intézményeknek tanulmányi ösztöndíjra kell fordítaniuk. Ez azt eredményezi, hogy 2008-tól emelkedik majd az ösztöndíjak mértéke is. Ugyanakkor szól arról az átjárhatóságról, mely szerint az államilag támogatott képzésben részesülő diákok közül a legrosszabbul tanuló 15 százalék helyet cserél a költségtérítések legjobb eredményeket fölmutató 15 százalékával.

Egyetemisták a TIK előtt Fotó: Karnok Csaba

Példaértékű kezdeményezés a Mórában

A távolság legyőzhető

Táv-informatikaóra. Az egyik gépnél, az iskolában Kispéter Zoltán...

Az autóbalesetben lebénult Péntek Norbert levelező tagozaton tanul a Móra Ferenc Szakközépiskolában. Az informatikaórára korábban úgy járt, hogy osztálytársai kerekese székével együtt felvitték a lépcsőn. Ma már viszont nincs szükség a markos legények segítségére: tanár és diák az interneten keresztül terem kapcsolat.

Kispéter Zoltán tanár irodájában, a számítógépe előtt ül. Néhány pillanat, és az internet, no meg a számítástechnika segítségével máris hallja a hangszórókon keresztül a 11. osztályos Péntek Norbi hangját. Az autóbalesetben lebénult fiút otthonról „jelentkezik be” informatikaórára. – Először átismételjük, amit a múlt órán vettünk, aztán folytatjuk a tördelési ismeretekkel – mondja a mikrofonba a tanár úr.

– Értem – feleli Norbi a távolból, közben a tanár úr gépének képernyőjén megjelenik ugyanaz, amit a fiú alsóvárosi otthonában lát a monitoron. – Norbinak nagyon jól megy az informatika, ám körülményes volt az órákra járnia, mert a tanterem az emeleten van, s az iskolánkban nincs lift – magyarázza Kispéter Zoltán. – Így jött az ötlet,

hogy az internet segítségével összekapcsoljuk az én gépem az övével, s nem kell bejönnie az iskolába. Néha hétfőig nem kénytelen tartani nekem órát. Nagyon jó ebből a tantárgyból, titkos vágyam, hogy októberben előrehozott érettségit tegyen, s később egyetemen vagy főiskolán tanuljon tovább.

Kispéter tanár úr 1981 óta tanít a Móra Ferenc Szakközépiskolában, informatikát 21 éve oktat. Szereti a tantárgyat, s magát a tanítást is. Mint mondja, az eszes, érdeklődő diákok inspirálják, meg is tesz értük mindent. Nemcsak Norbinak segít, van egy másik tanítványa is, akit szintén így tanít. Miközben elköszönünk, Norbi és a tanár úr már a tabulátorfunkcióról beszélget. A város másik végén, az alsóvárosi családi házban már vár-

nak minket. Mire odaérünk Péntekékhez, véget is ér a virtuális óra.

– Ez az iskola nekünk ajándék volt, egy éve kilátástalannak tűnt, hogy Norbi tanuljon – mondta a fiú édesanyja, Ági. – Rengeteg segítséget kapunk a tantestülettől, a támogatásuk és hozzáállásuk nélkül Norbi nem tanulhatna – jegyezte meg. – A baleset előtt a fiú a Mórába járt, s utána sem akart máshová átiratkozni. Most levelező tagozaton készül az érettségire.

– Szeretem az informatikát, az angolt és a matematikát is, bár ez utóbbi nem megy olyan jól – mondja Norbi. Úgy gondolja,

... a másikon Norbi – otthon

Fotó: Segesvári Csaba

megpróbálkozik októberben az előrehozott informatika érettségivel. Persze ez nem csak rajta mú-

lik: egy újabb összejtkezésre áprilisban utaznak Moszkvába.

– Kiderült, hogy Norbi gerincén van egy ciszta. Most dől majd el, hogy meg kell-e műteni, vagy enélkül is folytatható az összejtkezés – magyarázza az édesanya. A fiúnak egy újabb kerekese székre is szüksége lenne, egy év alatt ugyanis 17 centit nőtt, a mostanit kinötte. Az új székre pályázik a család, hogy megkapják-e, még nem lehet tudni.

NYEMCSOK ÉVA

NAGYMŰTÉT NYÁRON

Amennyiben Norbi cisztáját el kell távolítani, a fiú nyáron utazik szüleiével Moszkvába. Mivel hat-nyolc hetet kellene a fiúnak az orosz fővárosban töltenie, a költségek is magasra rúgnak: mintegy kilencmillió forint. A család saját pénzéből ezt nem tudja kifizetni, ezért ismét támogatást keresnek. Az adó egy százaléka Péntek Norbert számára az Alsóvárosi Közhasznú Egyesülethez juttatható el. A felajánlásokat a Particum XI. Takarékszövetkezet 57600084-11080958 számlaszámra várják.

Az ezredik veseátültetést az általa alapított osztályon ünnepelte

Csajbók Ernő főorvos imádkozik a betegeiért

A közelmúltban végezték el a szegedi klinikán, a Csajbók Ernő által alapított osztályon az ezredik sikeres veseátültetést. Bár a főorvos tizenhárom éve Hódmezővásárhely sebészeti osztályát vezeti, máig szoros kapcsolatot tart szegedi kollégáival is. A sebész szaktudása miatt sok beteg választja a vásárhelyi kórházat. A főorvos szerint a keresztény hit és a természettudomány összeegyeztethető: ő gyakran imádkozik a betegeiért.

Nemrég szegedi kollégáival együtt ünnepelte meg Csajbók Ernő főorvos a megyében végrehajtott ezredik sikeres veseátültetést. A klinika transzplantációs osztályát ő alapította, majd tizenhárom éve úgy döntött: Hódmezővásárhelyen folytatja karrierjét – itt ugyanis az egész sebészeti osztály vezetését rábízták. Érdekes műtéti megoldások jellemzik munkásságát, és népszerűsége a páciensek körében töretlen: Szegedről is sokan választják szaktudása miatt a vásárhelyi intézményt.

– Néhány évvel ezelőtt egy, Magyarországon addig példa nélküli beavatkozásra vállalkoztunk: az egyik páciensünk már csak egy vesével élt, és ezt is megtámadta a daganatos betegség – idézte föl egyik emlékezetes esetét a főorvos. – Kivettük a még működő szervet, ott, a műtőasztalon megtisztítottuk, majd visszaoperáltuk – a vese pe-

Csajbók Ernő főorvos hálás Hódmezővásárhelynek a tiszteletért és a megbecsülésért

Fotó: Tésik Attila

dig működött: az illető egy másik betegségben hunyt el, évekkel később. Emellett évente több száz pajzsmirigyműtétet vállal az osztály, bár a statisztikát nem nézem, tudom, hogy Szegedről és az ország más részeiből is sokan jönnek a vásárhelyi kórházba ilyen panaszokkal.

Hozzátehet: elégedett a vásárhelyi kórház által nyújtott lehetőségekkel, a technika és a felszereltség megfelelő a munkavégzéshez – mindez azonban a megszokás miatt veszélybe került. Jelenlegi orvoscsapata ugyanis egy-egy szakterület felelőseiből áll, és amennyiben bárkinek az állása is megszűnik, megrendül a közös munka alapja.

A főorvos úgy tervezi, 2008-ban vonul vissza.

– Ám nem szeretnék romhalmazzá hagyni magam mögött, úgy érzem, amíg lehet, teszek az eddigi eredmények fenntarthatóságáért. Mindemellett úgy érzem, szakmai szempontból teljes életet élek, hiszen a hetvenes évektől testközelből láthattam a sebészeti technika

robbanásszerű fejlődését, a legújabb eredményeket mindmáig követem a szakcikkemben, konferenciákon – hangsúlyozta az osztály vezetője.

A főorvos nyíltan vállalja keresztény meggyőződését, elmondta: van, hogy imádkozik is betegeiért. Meggyőződése az alázatból fakad, ami mindig „fölfel” mutat, hiszen a sebészi hivatás sikere sem képzelhető el alázat nélkül.

– Szerintem a mindennapok gyakorlati tudományossága nem ütközhet a hit szellemiségével. De nyitott szemléletmódot tanultam példaképeimtől, neves tanáraitól és kollégáimtól is, akik közül elsőként Petri Gábor professzort kell megemlítenem, aki görögül és latinul is tudott, emellett hegedült. Uthalatok itt Láng Imre professzoromra és elődömré, aki jegyzett akvarellfestő volt, egyik képe ma is az irodám díszíti. Sajnálom, hogy a mai orvosgenerációkat már nem jellemzi ez a vonzódás a kultúrához, szellemi teljességhez – fogalmazott Csajbók Ernő.

ILLYÉS SZABOLCS

NÉVJEGY

Csajbók Ernő 1968-ban avatták orvosdoktorrá Szegeden, 1974-ben a szegedi egyetemen tanárségédnek nevezték ki. Ezt követően Hannoverben ösztöndíjaként a szervátültetéseket tanulmányozta. 1984-ben megszervezte a szegedi transzplantációs osztályt és a dél-magyarországi donor szervszolgáltatást, az általa vezetett osztályon végeztek elsőként vese autotranszplantációt. Vásárhelyen tizenegy éve vezeti az érsebészeti, a traumatológiai, az urológiai és az endokrinológiai osztályt. Hódmezővásárhely városának közgyűlése 2005-ben neki ítélte a díszpolgári címet.